

مفهوم شناسی حجاب و عفاف

عفت در لغت، به معنای خودنگهداری و در اصطلاح اخلاق، به معنی خویشن‌داری در برابر تمایلات افراط‌گونه نسبت به لذت‌های مادی و نفسانی است. عفت یکی از فضائلی است که در قرآن مورد توجه واقع شده است و در تفکر اسلامی عفت شامل منزّه‌بودن و پاک‌دستی و زبان و شکم و دامن از هرگونه عیب و بدی است و زیربنای علم اخلاق است.

مفهوم حجاب در لغت به معنای مانع و پرده و پوشش آمده است. حجاب، به معنای پوشش اسلامی بانوان، دارای دو بعد ایجابی و سلبی است. بعد ایجابی آن، وجوب پوشش بدن و بعد سلبی آن، حرام بودن خودنمایی برای نامحرم است و این دو بعد باید در کنار یکدیگر باشند؛ تا حجاب اسلامی محقق شود. گاهی، ممکن است یک بعد باشد ولی دیگری نباشد که در این صورت، نمی‌توان گفت که حجاب اسلامی محقق شده اگر به معنای عام، هر نوع پوشش و مانع از وصول به گناه را حجاب بنامیم، حجاب می‌تواند اقسام متفاوتی داشته باشد، از جمله حجاب ذهنی، فکری و روحی،

نامگذاری روز حجاب و عفاف

بیست و یکم تیرماه سالروز قیام مردم مشهد علیه کشف حجاب به عنوان روز عفاف و حجاب نامگذاری شده است. روزی که دژخیمان رضاخان مردم معترض به کشف حجاب را یکی از پلیدترین توطئه‌های دشمنان اسلام در تاریخ معاصر، توطئه‌ی کشف حجاب است. رضاخان - که با طرح کودتای سوم اسفند 1299 و با حمایت و هدایت انگلیسی‌ها بر سر کار آمد - در صدد اجرای تزا سلام‌زدائی و جایگزینی ارزش‌های لیبرالیستی در جامعه بود. از مهم‌ترین جلوه‌های این طرح، پدیده‌ی کشف حجاب بود. برای آماده ساختن زمینه‌ی کشف حجاب، مجلس، در ششم دی‌ماه 1307 قانون متحدالشکل نمودن البسه را تصویب کرد که بر اساس آن، پوشیدن کت و شلوار و کراوات و کلاه فرنگی، برای مردان الزامی شد.

معاونت پژوهش مدرسه علمیه الزهرا

سلام الله علیها - شهرستان مسجد سلیمان

تیرماه 1399

فرب از آزادی حجاب چه می خواهد؟

از نظر فرب، علت اینکه شما نباید توی چادر باشید نباید حجاب داشته باشید این نیست که آزاد باشید...

او چیز دیگری مورد نظرش است. زن را برای نوازش چشم مرد، برای بهره‌وری نامشروع مرد می‌خواهد به شکل خاصی در جامعه ظاهر بشود. این بزرگترین اهانت به زن است. حالا ولو با چندین لطف تعارف آمیز این را ببوشانند و اسم‌های دیگری رویش بگذارند.

مجله پژوهشی ۱۳۹۱/۱/۲۸

منابع

* کتاب مسئله حجاب اثر استاد شهید مرتضی

مطهری- انتشارات صدرا.

* <https://www.beytoote.com/art/de>

[corum/day3-hijab2-](https://www.beytoote.com/art/de)

حجاب به لحاظ اجتماعی نیز بسیار حائز اهمیت است و موجب تمرکز بیشتر افراد در فعالیتهای کاری می‌شود. هر بخشی از فعالیتهای اجتماعی که دارای اهمیت و جدیت است باید از جلوه‌گری‌های جنسی دور باشد؛ این مسئله حتی در جوامع غربی نیز به خوبی قابل مشاهده است یعنی پوشش زنان در کارخانه‌ها با آنچه در سطح جامعه و مثلاً فروشگاهها دیده می‌شود کاملاً متفاوت است. آنجا که بحث از تولید و سر و کار داشتن با ماشین آلات صنعتی و امثال آن است جلوه‌گری‌های جنسی هیچ جایگاهی ندارد اما آنجا که بحث فروشنده‌گی و تبلیغ کالا است این مسئله (خودنمایی جنسی) خودنمایی می‌کند لذا در بسیاری از کشورهای غربی، چهره جامعه به لحاظ پوشش، در ساعات کاری (صبح) با ساعات غیر کاری (بعد از ظهر و شب) کاملاً متفاوت است چرا که پوشش‌های نامتعارف و نیمه برهنه تناسبی با فعالیت جدی و کاری افراد ندارد لذا در ساعاتی کاری، این امور نمود بسیار کمتری در جامعه دارد.

علاوه بر این، در قرآن از انواع دیگر حجاب که در رفتار خارجی انسان تجلی می‌کند، نام برده شده است، مثل حجاب و پوشش در نگاه که به مردان و زنان، در مواجهه با نامحرم توصیه شده است.

فلسفه حجاب از دیدگاه شهید مطهری

شهید مطهری به ۴ فلسفه برای حجاب اشاره می‌کند:

- ۱- آرامش روانی ۲- حفظ ارزش و بالا بردن احترام زن. ۳- استحکام پیوند خانوادگی ۴- استواری اجتماع

از جنبه فردی، یک مسئله، مربوط به مردان است و یک مسئله مربوط به زنان، از زاویه تأثیر بر مردان باید گفت حفظ حجاب به لحاظ فردی موجب ایجاد آرامش روحی و کم شدن هیجانات و التهابات کاذب در مردان می‌شود؛ و از منظر زنان، حجاب موجب بالا رفتن ارزش ذاتی و مقام انسانی زنان می‌گردد.

از جنبه خانوادگی، حجاب موجب استحکام خانواده و پیوند زناشویی می‌شود.